

УДК 373.2.091.33-056.264:004.9

Шишкова А. С.¹, Семенцова О.М.², Гавриленко О. В.³

¹студ. гр. УФКС-312м НУ «Запорізька політехніка»

²канд. психол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

³старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ООП ЗАСОБАМИ СУЧАСНИХ ІНТЕРАКТИВНИХ ІГОР ТА ВПРАВ

Дошкільний вік є сензитивним періодом розвитку мовлення дитини. В ігровій формі дошкільники засвоюють знання, опановують комунікативні уміння та навички, на основі засвоєння знань та цінностей формується світогляд дитини [1]. Для опанування цими навичками дитині з ООП, зокрема з порушеннями мовлення, потрібно спеціально організоване навчання. Водночас щороку спостерігається збільшення числа дітей-логопатів. Отже, виникає потреба у пошуку нових шляхів роботи з цієї категорією дітей.

Л. Марголіс, Г. Лаврентьева, Ю. Горвиць, Т. Денисова, О. Кореганова висвітлюють у своїх дослідженнях важливість використання у дошкільній освіті інформаційно-комунікативних технологій.

Використання інтерактивних, мультимедійних презентацій вчителем-логопедом сприяє корекції мовленнєвих порушень та розвитку комунікативних навичок у дітей-логопатів. В закладі дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу № 244 «Біла лілея» Запорізької міської ради мультимедійні презентації використовуються вчителями-логопедами на індивідуальних та групових корекційно-розвиткових заняттях з формування фонетико-фонематичної сторони мовлення, лексико-граматичних засобів мовлення та формування зв'язного мовлення.

Мультимедійні презентації включають в себе аудіо, відео, ігрові технології, за допомогою яких здійснюється процес викладання інформації для вихованців ЗДО та закріплення отриманих навичок, формування ключових компетентностей. Використання презентацій надає можливість дітям самостійно виконувати практичні завдання, виправляти допущені помилки, перевіряти отриманий результат, та одночасно впливають на декілька найважливіших аналізаторів, таких як зір і слух, дозволяють досягти набагато більшого ефекту у процесі навчання [3].

При знайомстві з об'єктами діти мають можливість розглянути їх в 3D форматі та прослухати звуки характерні для них. На основі отриманих уявлень та знань діти навчаються складати зв'язні висловлювання. Виконання вправ на звуконаслідування дозволяє тренувати дихання, вимову звуків, фонематичний слух, почуття ритму, артикуляцію, сприяє розвитку органів мовлення. Оскільки дітям дошкільного віку властива мимовільна увага, то навчальний матеріал, який пред'являється в яскравому, цікавому і

доступному для дитини вигляді, викликає у неї інтерес. Окрім того, за допомогою презентації педагог має можливість самостійно поєднати корекційний матеріал орієнтуючись на особливості вихованців, теми заняття, цілі та завдання, що дозволяє отримати високі результати [3].

Комп'ютерні засоби навчання дозволяють підвищити мотиваційну готовність дітей до корекційних занять завдяки моделюванню корекційно-розвиткового інтерактивного середовища. Під час виконання інтерактивних вправ та завдань у дитини розвивається здатність приймати рішення та доводити почату справу до кінця. Наприкінці виконання певного виду діяльності дитина може побачити оцінки результатів, які надаються у вигляді анімаційних образів.

Використання мультимедійних презентацій в корекційно-розвитковій роботі вчителя-логопеда допомагає формувати у дітей-логопатів мовленнєву компетентність шляхом вирішення наступних завдань:

- освітні – розвиток навичок звукового аналізу і синтезу слів; збагачення та активізація словника за лексичними темами; розвиток граматичної будови мови; формування зв'язного мовлення; розвиток орфографічної пильності;

- корекційні – розвиток всіх видів мовленнєвої діяльності; формування комунікативних умінь; формування навичок сприймання та розуміння зверненого мовлення; розвиток просодики; розвиток психічних процесів; розвиток артикуляційної, дрібної і загальної моторики;

- виховні – формування самостійності і впевненості під час виконання завдань; бажання говорити чітко, виразно, емоційно; вміння співпрацювати з однолітками та педагогом; виховування взаєморозуміння, доброзичливості [2].

Отже, використання інтерактивних ігор та вправ вчителем-логопедом у роботі з дітьми з ООП сприяє розвитку мовленнєвої компетентності, яка є основою розвитку комунікативної компетентності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф, д-р пед. наук; Авт. кол-в: Богуш А. М., Беленька Г. В., Богініч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В., Лисенко Г. М., Машовець М. А., Низковська О. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Поніманська Т. І., Сідельнікова О. Д., Шевчук А. С., Якименко Л. Ю. К.: Видавництво, 2012. 26 с.

2. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах: підручник. Вид. 2-ге, доповнене. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 704 с.

3. Жалдак М. І., Шут М. І., Жук Ю. О., Дементієвська Н. П., Пінчук О. П., Соколюк О. М., Соколов П. К Мультимедійні системи як засоби інтерактивного навчання: посібник. / За редакцією: Жук Ю.О. К.: Педагогічна думка, 2012. 112 с.